

UTILIZAREA PLATFORMELOR E-LEARNING

Prof. RĂMUREANU CLAUDIA
Școala Gimnazială Tudor Vladimirescu, Drăgășani

Platforma de e-learning este un soft complex care permite administrarea unui domeniu (subdomeniu), gestionarea utilizatorilor pe domeniul respectiv, crearea și un management accesibil al cursurilor împreună cu activitățile și resursele asociate acestora, evaluarea online/offline sau autoevaluarea, comunicarea sincronă sau asincronă și multe altele.

La nivel mondial există un clasament al primelor 100 de platforme pentru învățare online, clasament care se alcătuiește pe baza statisticilor interne furnizate de aceste platforme. În acest clasament pe locul 11 se află Moodle, care se menține în mod constant în ultimii 7 ani între primele 15 platforme de e-learning din lume. Site-ul oficial Moodle are acum un număr de peste 1,3 milioane de utilizatori înregistrați, din peste 200 de țări, disponibil în peste 70 de limbi, ceea ce dovedește că Moodle a reușit să creeze una dintre cele mai puternice comunități la nivel mondial, iar statisticile de pe acest site³ ne arată că există în acest moment un număr de aproape 70.000 de site-uri Moodle și un număr de peste 7 milioane de cursuri create în acest format.

Platforma de tip Moodle este o platformă cu licență gratuită de tip Open Source (sursă deschisă, adică permite oricui să contribuie la elaborare sau îmbunătățire), cu un sistem de management al cursurilor (Curs Management System – CMS), cunoscută și ca un sistem de managementul învățării (Learning Management System – LMS) sau ca un mediu virtual de învățare (Virtual Learning Environment – VLE). Numele MOODLE provine de la Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment, adică mediu de învățare modular, orientat pe obiect și dinamic.

O platformă Moodle oferă un mediu constructivist, interactiv și integrat, centrat pe învățare și în acest context al învățării vor fi evidențiate în continuare avantajele care se remarcă din punctul de vedere al profesorului, dar și din cel al elevului, cu precizarea că nu se va detalia modul de administrare al unei platforme Moodle, deoarece cele ce urmează se focalizează pe aspectele privitoare la platforma Moodle din perspectiva utilizatorilor, profesori și/sau elevi. Principiul de bază în Moodle este constructivismul social, ceea ce presupune o învățare prin colaborare, bazată pe proiecte și sarcini individuale și de grup. Astfel, învățarea devine eficientă când profesorul construiește un material de învățare, pentru ca elevii săi să interacționeze cu acest material de învățare și să experimenteze, pentru a înțelege. În acest context, elevul este parte a unei comunități de învățare, în care este pus în situația de a înțelege ce are de făcut, de a explica celorlalți și de face împreună.

Platforma Moodle oferă profesorilor o multitudine de instrumente utile în predare-învățare-evaluare și însăși modalitatea de definire a cursurilor permite o adaptare la nevoile educabililor – elevi, studenți sau alte categorii care trec printr-un proces de formare, fie inițială, fie continuă. Este important de spus că educabilii pot parcurge un astfel de curs când, unde și cum doresc, deoarece prin forma și structura sa, un curs realizat și implementat pe o platformă Moodle este adaptat necesităților lor, accesibil oricând și oriunde, chiar și în afara clasei, permițând colaborarea prin instrumente de comunicare moderne precum forum, chat, blog sau wiki.

Moodle permite construirea unor site-uri care au un conținut interactiv, atractiv și cu o structură flexibilă. Astfel, pe un site de tip Moodle, adică pe o platformă de e-learning Moodle, organizarea informațiilor este ierarhică: la bază se află cursurile care compun subcategoriile și care la rândul lor alcătuiesc categoriile de bază, accesul la cursuri fiind foarte ușor. Vă puteți imagina o bibliotecă, ale cărei rafturi sunt categoriile, fiecare raft conținând mai multe subcategorii, care pot fi disciplinele școlare – matematică, română, istorie etc., fiecare subcategorie/disciplină având în cuprins cursuri specifice: matematică pentru clasa a IX-a, pentru clasa a X-a etc.

Cursurile au două părți fundamentale: cele laterale care sunt formate din diverse blocuri cu diferite destinații, foarte utile în parcurgerea cursului și partea centrală, de o mai mare dimensiune în care sunt cuprinse activitățile și resursele cursului. Cursurilor realizate pe o platformă Moodle li se poate realiza o copie de siguranță, care permite inserarea/restaurarea cursului pe o altă platformă, sau în cadrul unei alte categorii/subcategorii pe platforma pe care este realizat inițial. De exemplu, un curs de matematică al unui profesor poate fi utilizat de un alt profesor de matematică, fie în cadrul categoriei în care se găsește cursul inițial, fie în cadrul altei categorii, sau chiar pe o altă platformă Moodle.

Este evident faptul că la definirea și construirea site-ului se au în vedere necesitățile grupului de formabili căruia se adresează, elaborarea acestui site bazându-se pe particularitățile și nevoile grupului, dar și a indivizilor care alcătuiesc acest grup. Importantă de menționat este caracteristica Moodle cu privire la numărul de utilizatori: Moodle poate fi utilizat atât de o grădiniță, cât și de o mare universitate, cu alte cuvinte, numărul de utilizatori este adaptabil nevoilor instituționale, de la un număr mic de utilizatori, la un număr foarte mare. Rolurile pe care le pot avea utilizatorii sunt diverse și au în vedere diferitele modalități de abordare ale conținutului și drepturile pe care aceștia le au, de la drepturi depline pe platformă, până la drepturi care permit doar vizualizarea unor conținuturi: administrator, manager, creator de curs, profesor, profesor fără drept de editare, cursant/student/elev, vizitator. Toți aceștia se conectează ca utilizatori autentificați, ceea ce evidențiază încă un aspect important: accesul unui utilizator este asigurat controlat și securizat cu un nume de utilizator și parolă.

Foarte importante la un site Moodle sunt modalitățile de comunicare între utilizatori. Astfel, sunt puse la dispoziția utilizatorilor instrumente precum forumul (de uz general, de știri sau de tip întrebare-răspuns) și wiki – care permite elaborarea și accesarea unui conținut comun, acestea ca instrumente de comunicare asincronă/offline, dar și chatul ca instrument de comunicare sincronă/online. Evident că acestea permit o bună comunicare și colaborare între profesor și elevii săi, dar și între elevi. Există și posibilitatea de a se schimba mesaje prin intermediul mesageriei interne, dar și prin email și de a anunța utilizatorii cu privire la evenimentele viitoare.

Elaborarea unui curs de către profesor ține seama de particularitățile grupului căruia se adresează și deși profesorul este constrâns de un curriculum, el poate să abordeze întregul conținut al acestui curriculum adaptat nevoilor grupului supus instruirii. Reușita însușirii cunoștințelor dintr-un curriculum este asigurată de modalitatea de abordare, adaptată nivelului, nevoilor și particularităților membrilor unui grup, care poate să fie un grup de elevi, o clasă sau de ce nu, mai multe clase care vizează un conținut comun. Cursul se elaborează structurat pe teme, unități de învățare sau lecții astfel încât să respecte curriculumul, însă modalitatea prietenoasă de abordare oferă o atractivitate deosebită și ajută elevul să treacă de barierele unui conținut anost și neprietenos. Accentul în cursurile elaborate în Moodle nu este pus pe furnizare de informații, ci pe activitățile care presupun schimb de idei și construire de cunoștințe noi bazate pe cunoștințe anterioare.

Clasa virtuală sau webinarul este un alt instrument util, în care profesorul poate comunica audio și video cu elevii, în care sesiunile de lucru sunt online, putându-se desfășura și în afara clasei, învățarea fiind sincronă și dirijată de profesor. De menționat că există și modulul de autoinstruire, care permite elevului să parcurgă cursul asincron, în funcție de nevoia și timpul avut la dispoziție.

Activitățile și resursele puse la dispoziția elevilor într-un curs sunt variate și atractive. Astfel, în lista activităților trebuie amintite: baza de date, utilă în gestionarea informațiilor personale ale elevilor dintr-un grup sau clasă, chestionarele cu diferite întrebări care se pot adresa nu doar elevilor, ci și părinților de exemplu, dar și chestionare aplicate în timp real, glosarul creat în curs ca un instrument util și care se elaborează prin colaborare, jocuri desfășurate pe baza informațiilor conținute de un glosar, lecții cu pași impuși de condiții care să permită continuarea sau revenirea la un conținut care trebuie revăzut, feed-back cu privire la activități desfășurate, teme care se pot da elevilor și care pot fi cu rezolvare online, offline sau cu încărcarea unor fișiere și pentru care se poate utiliza un sistem de antiplagiat și multe altele. Cele enumerate sunt doar o mică parte din activitățile care se pot realiza în Moodle.